# NOTA VAN ZIENSWIJZEN

datum: DATUM 2024
betreft aanvraag: Project Ruygeborg II fase I
wetgeving: Wabo, bestemmingsplan Landelijk gebied Nieuwkoop + 1ste herziening

Gemeente Nieuwkoop
Afdeling Publiekszaken Fysieke Leefomgeving

**Nota van Zienswijze**

Deze nota van zienswijze heeft betrekking op de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het aanleggen voor het realiseren van Ruygeborg II fase I op diverse percelen tussen de adressen Noordenseweg 29 te Nieuwkoop, Hogedijk 7 te Noorden en Molenweg 5A te Zevenhoven. De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:

- Bouwen
- Handelen in strijd met de regels ruimtelijke ordening
- Werk of werkzaamheden uitvoeren

**A. Toelichting**
Op 22 november 2021 is bij het college een aanvraag binnengekomen tot het verlenen van een vergunning voor de aanleg van een natuurgebied op diverse percelen tussen de adressen Noordenseweg 29 te Nieuwkoop, Hogedijk 7 te Noorden en Molenweg 5A te Zevenhoven. Deze aanvraag kan niet bestemmingsplanconform worden verleend. Reden waarom een buitenplanse afwijking (Artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 Wabo) van het bestemmingsplan vereist is. Deze buitenplanse afwijking is enkel mogelijk indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Het college heeft twee zienswijzen ontvangen.

<u>Wettelijke kader</u>
Artikel 2.10 Wabo
Artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 Wabo
Bestemmingsplan Landelijk gebied Nieuwkoop + 1e herziening

<u>Beleid</u>
De gemeente heeft geen specifiek beleid voor het toepassen van artikel artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 Wabo.

<u>Conclusie</u>
De omgevingsvergunning kan worden afgegeven. Daarvoor is een Planschadeovereenkomst overeengekomen.

## Zienswijze 1

### Stelling indiener 1.1

Onze zienswijze is als volgt: Wij zijn van mening dat de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan van agrarisch naar natuur in regel een goede ontwikkeling is echter de voorgenomen wijziging van de percelen niet. Direct achter onze woningen worden een aantal percelen welke in het initiële plan stonden ingetekend als natuur nu niet meegenomen in deze wijzigingen en dit baart ons flinke zorgen over de toekomstige ontwikkelingen. Hiernaast hebben wij onze kavels met andere beloften vanuit de gemeente Nieuwkoop aangekocht. Daarom ons verzoek om dan ook laatste wijzigingen terug te draaien de percelen direct achter de kavels van de Waterhoen toe te voegen aan het te ontwikkelen natuurgebied Ruygeborg II.

### Reactie aanvrager

Sinds 2020 zijn gesprekken gevoerd met eigenaren over zelfrealisatie of verkoop van percelen die binnen het inrichtingsplan vallen. Het is gebleken, dat niet over alle benodigde percelen afspraken gemaakt konden worden om het inrichtingsplan, zoals vastgesteld in 2020, te kunnen realiseren. Dit geldt ook voor de percelen direct grenzend aan de woningen aan de Waterhoen. Derhalve is inrichting van deze percelen niet mogelijk. Om die reden zijn andere percelen langs de Noordenseweg betrokken binnen het inrichtingsplan.

### Reactie college

Het project wordt niet geïnitieerd door gemeente Nieuwkoop, maar door provincie Zuid-Holland. Het college moet de aanvraag behandelen zoals die ingediend is door de aanvrager. In zoverre beloftes zouden zijn gedaan door gemeente Nieuwkoop kan de aanvrager daar niet aan gehouden worden. Bovendien blijkt uit de reactie van aanvrager dat niet alle percelen die op basis van de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) in het conceptinrichtingsplan opgenomen waren in eigendom verkregen konden worden.

### Conclusie college

De door zienswijze indiener 1 ingenomen stellingen vormen geen reden om de conceptvergunning aan te passen.

---

# Zienswijze 2

## Stelling indiener 2.1.1: Flora & Fauna

Wij maken ons ernstig zorgen over de impact van de voorgenomen ontwikkelingen op de flora en fauna in het betreffende gebied. Naast de noodzakelijke algemene inventarisaties voor aanvang van de werkzaamheden, achten wij het essentieel om ook de langetermijneffecten zorgvuldig te monitoren. De voorgestelde wijziging van het bestemmingsplan faciliteert een toenemende ganzenpopulatie, wat niet alleen directe agrarische impact veroorzaakt maar ook de waterkwaliteit kan verslechteren. Ondanks de inspanningen van agrariërs om te voldoen aan de normen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en investeringen in maatregelen voor een gezond watersysteem, worden deze inspanningen tegengewerkt door de toekomstige overmatige graasactiviteiten van ganzen. De uitwerpselen van ganzen bevatten aanzienlijke hoeveelheden stikstof en fosfaat, wat een bedreiging vormt voor de waterkwaliteit. Wij constateren dit al in Ruygeborg I, waar het water vervuild is geraakt door de uitwerpselen van ganzen. Deze verontreiniging heeft geleid tot een slechte waterkwaliteit, waardoor de koeien het water zelfs niet meer drinken. Deze tegenstrijdigheid tussen de noodzaak van agrariërs om te voldoen aan strenge milieunormen en de toenemende populatie van ganzen legt een onrechtvaardige last op de agrarische sector. Het is van belang dat er passende maatregelen worden genomen om deze ongewenste impact te minimaliseren. Het voelt onrechtvaardig dat onze sector wordt afgerekend door Europese/nationale regelgeving, terwijl decentrale overheden met het creëren van nieuwe vormen van 'natuur' de doelen nog verder voor ons vandaan schuiven om te halen.

De groei van de ganzen-, smienten- en zwanenpopulatie heeft niet alleen ecologische gevolgen, maar brengt ook aanzienlijke schade toe aan agrarische percelen. De voortdurende vraat en uitwerpselen van ganzen resulteert in verlies van gewassen en beschadiging van landbouwgronden, wat leidt tot aanzienlijke financiële schade voor boeren. Het is van belang te onderstrepen dat de huidige schadevergoedingen niet in verhouding staan tot de werkelijke economische impact op agrarische bedrijven.

## Reactie aanvrager

De hoofddoelstelling voor Ruygeborg II is het realiseren van de volgende natuurbeheertypen: moeras, vochtig weidevogelgrasland en kruiden- en faunarijk grasland. Met de realisatie van vochtig weidevogelgrasland wordt tevens tegemoet gekomen aan het borgen en versterken van de weidevogelstand. Daarnaast heeft Ruygeborg II als doel om als verbindingsgebied te fungeren tussen de omliggende natuurgebieden. Overlast door een toenemende ganzenpopulatie is een projectoverstijgend onderwerp. Schaderegelingen hiervoor zijn centraal georganiseerd. Daarop heeft deze (planologische) procedure geen betrekking. Wij zien geen reden om aan te nemen dat door de ontwikkeling van specifiek Ruygeborg II de overlast voor de agrarische percelen gaat toenemen. Evenals als dat wij geen reden zien om aan te nemen dat de omliggende agrarische percelen nadelige effecten op het gebied van Flora en Fauna als direct gevolg van het project gaan ondervinden. Een gezond ecosysteem komt in een balans waarin voor plaagsoorten weinig ruimte is.

Het NIOO heeft een model ontwikkeld waarbij op basis van het aantal vogels schattingen gemaakt kunnen worden van de fosfaataanvoer. Het model laat zien dat in slechts in een tiental locaties landelijk de nutriënten aanvoer substantieel is. Vaak gaat het hier over visetende aalscholvers of reigers. Ganzen hebben een vegetarisch dieet, waarbij de fosfaatlast laag is.

Wanneer men deze fosfaatlast uitzet tegen de fosfaatconcentraties van de eutrofe systemen van Ruygenborg is de fosfaatlast van ganzen te verwaarlozen.

Ten aanzien van de waterkwaliteit is het nieuwe watersysteem er op gericht de waterkwaliteit sterk te verbeteren. Minimale mest en bestrijdingsmiddelen in het water en zo min mogelijk waterinlaat van buitenaf zorgen ervoor dat op de meest kwetsbare delen vrijwel puur regenwater in de sloten zal zijn. Dat is van belang voor het slagen van het herstel voor veel soorten.

Wanneer de P-rijke toplaag wordt vernat vindt er P-mobilisatie plaats en zijn de risico's op P nalevering en verslechtering van de waterkwaliteit groot (met name wanneer de waterlaag anaeroob wordt in de zomerperiode). Dit kan beperkt worden door de fosfaatrijke bodem af te graven. Hierdoor neemt in zowel de bodem als het poriewater de P-concentratie af en de Fe/P ratio toe. De mobilisatie en eventuele nalevering van stikstof zal hiermee ook worden verlaagd.

De concentratie fosfaat in het oppervlaktewater is vele malen hoger dan de fosfaatlast vanuit ganzenmest.

## Stelling indiener 2.1.2: ontoereikende tegemoetkoming

Agrarische ondernemers ontvangen een tegemoetkoming en geen volledige schadevergoeding. Daarnaast zijn in deze tegemoetkomingen de inzet van de ondernemer om schade te voorkomen, alsmede de investering in preventieve maatregelen, niet opgenomen. Ook wordt de vervolgschade niet vergoed. Zolang er geen sprake is van een beheerbare ganzenpopulatie is het niet verantwoord om nieuwe natuurgebieden met een ganzen aantrekkende werking aan te wijzen.

## Reactie aanvrager

Het plan is het resultaat van een zorgvuldig doorlopen proces, waarbij gedurende dit proces regelmatig advies is ingewonnen bij de adviesgroep waar LTO lid van is.

## Stelling indiener 2.1.3: onvoldoende aandacht voor opkomst predatoren

Evenmin is er in het voorliggende bestemmingsplan aandacht voor de opkomst van predatoren, zoals vossen en de toename van schadelijke dieren zoals muskusratten en mollen. Ook deze dieren kunnen schade toebrengen aan de agrarische bedrijfsvoering en/of landbouwgewassen. Denk daarbij ook aan de predatie van weidevogels door onder meer de vos. Ook hiervoor geldt dat een bestemmingswijziging van landbouw naar natuur alleen verantwoord is als er sprake is van beheerbare populaties.

## Reactie aanvrager

Uit onderzoek blijkt dat alleen het aanpakken van predatoren niet zal leiden tot het gewenste effect op de weidevogelstand. Om de weidevogelpopulatie op peil te houden is het noodzaak het aantal oppervlakte van weidevogelgebied uit te breiden waardoor de kwantiteit toe kan nemen om afname door predatie tegen te gaan. Ruygeborg II draagt bij aan uitbreiding van het gebied. Tevens is het aaneengesloten weidevogelgebied ca 50 ha, wat voldoende is om te functioneren. Dit heeft met de schaal te maken: meer broedparen betekent een grotere dus effectievere 'luchtbrigade' van oudervogels om de predatoren 'onverrichterzake' te kunnen wegjagen. Ook zijn er dan naar verhouding minder 'randen' met bomen en erfbeplanting in de buurt, die predatoren gebruiken als uitvalsbasis.

## Stelling indiener 2.1.4: ontoereikende afstand van bomen tot naastgelegen percelen

Het planten van bomen in nabijheid van agrarische percelen baart ook zorgen, gezien het aantrekken van predatoren zoals kraaien, buizerds en vossen. Het is raadzaam om de bomen op een gepaste afstand van de percelen te realiseren, zodat de impact op de weidevogels en hun broedsucces wordt beperkt. Wij hopen dat hier rekening mee wordt gehouden.

## Reactie aanvrager

De adviesgroep heeft advies uitgebracht over de bomen opgenomen in het ontwerp. Op basis van dit advies is het ontwerp aangepast. De bomen in het grensgebied en de laanbeplanting langs de Kousweg in de kleine driehoek zijn uit het plan gehaald.

## Stelling indiener 2.1.5: ontoereikende afspraken over beheer van planten

Bovendien constateren wij een gebrek aan concrete afspraken over het beheer van overlast gevende planten, zoals Jacobskruiskruid, distels en brandnetels. In de adviesgroep is meerdere malen gesproken over een goed maaibeheer van kruidenrijke percelen. Deze afspraken zijn niet terug te vinden; hoe kunnen wij de beheerders aanspreken op de gemaakte afspraken? Graag zien wij dit vastgelegd.

## Reactie aanvrager

Toekomstig beheer wordt verzorgd door Natuurmonumenten. Er zijn en worden verschillende standaard en specifieke afspraken gemaakt met Natuurmonumenten over het uit te voeren beheer. Natuurmonumenten moet daarover ook verantwoording afleggen aan Provincie Zuid-Holland (die de subsidies verstrekt).

## Stelling indiener 2.1.6: het project vergroot de kans op besmetting van herkauwers met virussen

De verhoging van de insectendruk in de vorm van knutten die zorgen voor overdraagbare virusziekten op herkauwers, zoals blauwtong, maar eventueel in de toekomst ook de Tijgermug, verdient bijzondere aandacht. Afgelopen jaar is het gebied hard getroffen door het blauwtongvirus, wat duizenden dode dieren tot gevolg heeft gehad en enorme economische schade. Door het creëren van nieuw moerasgebied wordt dit probleem alleen maar groter. Het is van belang dat de gemeente proactieve maatregelen treft om de impact van de voorgenomen ontwikkelingen op de insectenpopulatie te minimaliseren. Hierbij dienen niet alleen bestaande risico's te worden aangepakt, maar ook toekomstige scenario's in overweging te worden genomen.

## Reactie aanvrager

*drs. R. van 't Veer. 11 oktober 2023 - vierde bijgewerkte versie (v1.4, 18-10-2023) Van 't Veer & De Boer Ecologisch Advies & Onderzoeksbureau, Jisp.*

De suggestie dat er een relatie bestaat tussen de recente uitbraak van het blauwtongvirus in Nederland en vernattings- en plagprojecten in natuurgebieden, is ongegrond .

*Emeritus hoogleraar aquatische ecologie – Piet Verdonschot – Interview Vroege Vogels 22 oktober 2023*

Knutten worden regelmatig in verband gebracht met natte natuur. De vrees is dan ook dat het ontwikkelen van natte natuur leidt tot meer knutten, en daarmee meer blauwtong. Maar hoewel er een link bestaat tussen natte natuur en knutten, is er geen verband tussen natte natuur en blauwtong.

Dat zit zo: in Nederland bestaan zo'n 300 verschillende knuttensoorten. Van zes soorten weten we dat ze blauwtong over kunnen brengen. De larven van deze knutten leven op vochtige plekken met relatief veel dierlijk mest, bijvoorbeeld op natte weilanden met koeien of schapen, of in mestvaalten. De knutten die blauwtong overbrengen komen daarom vooral in agrarisch gebied voor. De larven van de soorten zijn afwezig in moerasgebieden of rietvelden. Verdonschot: "Het ontwikkelen van natte natuur leidt daarom niet tot meer blauwtong".

In de voorziene herinrichting van Ruygeborg II is geen aanleg van nat schraalland voorzien en liggen alle geplande moeraselementen, poelen en weidevogelgreppels op meer dan 75 m afstand van bebouwing (waaronder landbouwbedrijven). Er zal in de toekomst niet of nauwelijks bemest worden, hoogstens plaatselijk en beperkt om de weidevogels van voldoende voedsel (regenwormen) te voorzien. De combinatie van bemesting en nattigheid (in de vorm van zeer voedselrijke modder; van belang voor de soorten knutten die blauwtong overbrengen) zal zich daardoor niet of zeer beperkt voordoen. Met de beperking van het aantal aan te planten bomen in het ontwerp (zie elders in de beantwoording van de zienswijze) zal ook de ophoping van 'bladstrooisel' zich niet voordoen.

## Stelling indiener 2.1.7: vernatting wordt ten onrechte als een doel op zich beschouwd

In het plan wordt vernatting voorgesteld als middel om de voedselbeschikbaarheid voor vogels te vergroten. Echter, het lijkt alsof vernatting als een op zichzelf staand doel wordt beschouwd, met onvoldoende aandacht voor de nuances vanuit het agrarisch perspectief. Vernatting is een maatregel die zorgvuldig moet worden vormgegeven. Bij permanent of langdurig natte gronden verdwijnt het bodemleven, wat de voedselvoorziening voor vogels kan verminderen. Het is zorgelijk dat er geen rekening wordt gehouden met de beschikbaarheid van voedsel voor vogels en er onvoldoende aandacht is voor evenwichtige vernatting. Dit kan leiden tot een afname van het voedselaanbod voor vogels en een verminderde instandhouding van betreffende vogelsoorten. Wij pleiten voor een zorgvuldige afweging en een actieve betrokkenheid van de agrarische sector om een duurzame balans te bereiken tussen vernatting en het behoud van een gezond ecosysteem.

## Reactie aanvrager

De kweldruk dankzij de wegzijging van water uit de (veel hoger gelegen) Nieuwkoopse Plassen is in Polder Nieuwkoop dusdanig (1,5 tot 2 mm/dag; bron watergebiedsplan), dat eventuele lokale kwel vanuit te vernatten natuur naar naburige landbouwpercelen (met een veel geringer peilverschil) daarbij in het niet valt. Bovendien vangen tussenliggende scheidende sloten dergelijke lokale kwel af (mocht die überhaupt zich voordoen).

Vernatting door meer regenwater vast te houden heeft juist een positief effect op de waterkwaliteit doordat dit de problematische zoute kwel ter plekke 'omlaag drukt' en het zout in het water verdunt. Het verhogen van het polderpeil verkleint het stijghoogteverschil met het eerste watervoerende pakket en daarmee de kwelintensiteit (TNO-onderzoek in droogmakerijen, 2007). Er is uitvoerig onderzocht of het uitslagwater uit het natuurgebied geen dusdanige fosfaatbron kan vormen dat dit de fosfaatconcentraties van water in landbouwgebied zal overstijgen.

N.B. In het natuurgebied werd en wordt niet of nauwelijks nog bemest, maar er is wel sprake van een historische 'fosfaatvracht' vanwege de voormalige landbouwfunctie. Deze vracht zal geleidelijk afnemen. Door uitsluitend water af te laten in het winterhalfjaar richting landbouwgebied (als de fosfaatconcentraties door het neerslagoverschot laag zijn), kan afvoer van water met ongewenst hoge concentraties van fosfaat op voorhand worden voorkomen (Naleveringsexperiment Ruygeborg II; B-ware, 2023; waterkwaliteitsanalyse Ruygeborg II; Anteagroep, 2023).

## Reactie van het college op de stellingen betreffende flora & fauna

Indiener 2 heeft verschillende stellingen ingenomen met betrekking tot flora en fauna. Deze stellingen vormen voor het college geen aanleiding om van vergunningverlening af te zien dan wel om het conceptbesluit aan te passen. Hiertoe is het volgende van belang. De stellingen van indiener 2 zijn onvoldoende gespecificeerd en onvoldoende geconcretiseerd. Daar staat tegenover dat aanvrager de stellingen van indiener 2 uitgebreid weerlegd heeft (onder verwijzing naar bronnen).

In het licht van het voorstaande acht het college het voldoende aannemelijk dat de ontwikkeling niet zodanig negatieve gevolgen heeft voor de omliggende percelen dat het college in redelijkheid van vergunningverlening zou moeten afzien. Hetgeen aanvrager als reactie op de stellingen van indiener 2 met betrekking tot flora en fauna en eventuele ongewenste (neven)effecten heeft aangevoerd, beschouwt het college als aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing.

---

## Zienswijze 2.2: Water & Bodem

## 2.2.1: inleiding water & bodem

De voorgenomen aanleg van nieuwe sloten met afwijkende waterpeilen ten opzichte van de aangrenzende sloten kan aanzienlijke verstoringen veroorzaken in het hydrologische systeem van de agrarische percelen.

1. **Landbouwproductiviteit:** Agrarische bedrijven zijn sterk afhankelijk van een gereguleerde waterhuishouding. Verminderde doorstroming als gevolg van de voorgenomen veranderingen kan leiden tot aanzienlijke afname van de landbouwproductiviteit.
2. **Waterhuishouding en bodemgezondheid:** De verstoring van de waterdoorstroming kan negatieve gevolgen hebben voor de bodemkwaliteit, zoals verzilting, verminderde drainage en uiteindelijk schade aan gewassen.
3. **Wateroverlast:** Onvoldoende doorstroming vergroot het risico op wateroverlast, wat kan resulteren in aanzienlijke schade aan gewassen en infrastructuur.
4. **Afkalving:** Het nieuw gerealiseerde moeras oefent aantrekkingskracht uit op diverse diersoorten, waaronder grotere populaties rivierkreeften, muskusratten en bevers. Deze toename vergroot het risico op afkalving van de oevers, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden voor boeren en hun personeel. Hoe gaat de gemeente om met deze nieuw gecreëerde risico's? In de onderzoeken wordt hier geen rekening mee gehouden.

## Reactie aanvrager

Bij de totstandkoming van het ontwerp zijn (veld)onderzoeken en studies gedaan naar onder andere de hydrologie, ecologie, bodemopbouw en bodemsamenstelling. De resultaten van deze onderzoeken en studies zijn meegenomen in het ontwerpproces. Ook zijn beide waterschappen betrokken bij de totstandkoming van het ontwerp. Effecten op de hydrologie binnen en buiten het plangebied zijn daarbij in beeld gebracht. Beide waterschappen (Hoogheemraadschap van Rijnland en

Waternet/Waterschap Amstel Gooi en Vecht) hebben een positief advies afgegeven op het plan, waarmee zij aangeven dat de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en meegewogen in het plan, in lijn is met hun beleid en dat het plan geen negatief effect heeft op de waterhuishouding. Bij de waterschappen is vergunning aangevraagd voor maatregelen gericht op het aanpassen van het watersysteem. Wij zien geen reden om aan te nemen dat de omliggende agrarische percelen of het agrarisch gebruik daarvan nadelige effecten zal ondervinden vanuit het voorgenomen plan.

### Reactie college

De provincie heeft de gevolgen van het project op de waterhuishouding uitgebreid onderzocht. Ook is advies ingewonnen bij de waterschappen. Daaruit is het volgende gebleken (*Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling blz. 13-14)*:

> "Er treden geen belangrijk nadelige milieueffecten op voor het milieuaspect Water. Ontgraving en vernatting heeft een positief effect op natuur en klimaatadaptatie en wordt zodanig uitgevoerd dat er geen negatieve effecten optreden in de omgeving van het plangebied. De effecten op de waterkwaliteit zijn door het stoppen van de landbouw positief omdat er geen verontreinigen meer wegspoelen en in het grond- en oppervlaktewater terecht komt."

Gezien het voorstaande is het college van mening dat de wijzigingen met betrekking tot de waterhuishouding geen negatieve gevolgen hebben voor de omgeving van het projectgebied.

---

## 2.2.2: alternatieve maatregelen

Als alternatief pleiten wij voor maatregelen die de overlast en schade zoveel mogelijk beperken, waarbij dammen en duikers als effectieve oplossingen dienen. Het is echter van belang om rekening te houden met mogelijke schade door kwel. Daarom dringen wij aan op metingen met behulp van peilbuizen. Dit stelt ons in staat om eventuele problemen tijdig te identificeren en passende maatregelen te nemen om de impact op agrarische percelen te minimaliseren.

### Reactie college

Het college dient een aanvraag te beoordelen zoals deze is ingediend. Het college hoeft in beginsel dus niet naar alternatieven te kijken.

---

## Zienswijze stelling 2.2.3: Gevolgen voor waarde objecten

Tot slot willen wij benadrukken dat zowel de aspecten onder A als onder B leiden tot een afname van de waarde en het minder aantrekkelijk maken voor verkoop van de naastgelegen percelen. Ook hiervoor willen wij graag uw aandacht vragen.

### Reactie college

Dit is geen reden om van vergunningverlening af te zien. Indien de waarde van naastgelegen percelen zou afnemen als gevolg van dit besluit, dan kunnen de eigenaren van de betreffende percelen een planschadeverzoek indienen waarin deze waardevermindering dient te worden onderbouwd.

---

## 2.3. Recreatie en Toerisme

### 2.3.1: bereikbaarheid, parkeer- en verkeersoverlast

De voorgenomen ontwikkelingen in Ruygeborg II zullen leiden tot een toename van recreanten in het natuurgebied. Deze toename en de aanleg van de recreatieve voorzieningen hebben echter aanzienlijke gevolgen voor agrarische bedrijven aan de noordkant van Ruygeborg II:
**Bereikbaarheid van agrarische voertuigen en machines:** Het toenemende aantal recreanten bemoeilijkt de bereikbaarheid van en naar de erven en percelen voor het landbouwverkeer. Dit leidt tot praktische obstakels voor de agrarische bedrijfsvoering. Wij pleiten voor beperking van de toegang tot het natuurgebied voor verkeer om overlast te voorkomen.

**Parkeeroverlast en verkeer:** Recreanten met gemotoriseerde voertuigen zorgen voor parkeeroverlast aan de noordkant van het gebied. Dit resulteert in belemmeringen voor agrarische machines in de bereikbaarheid en verstoort de reguliere verkeersstromen.

### Reactie aanvrager

Eén van de projectdoelen is een toegankelijk, recreatief aantrekkelijk en beleefbaar gebied te creëren. Daarbij is gezocht naar een balans tussen de recreatieve doelen en de natuurdoelen voor het gebied. Hier is invulling aan gegeven middels het creëren van wandelpaden in het gebied, welke gedeeltelijk gedurende het broedseizoen worden afgesloten om verstoring van broedvogels te voorkomen. Daarnaast wordt extra parkeerruimte gerealiseerd bij de Ruygenborghoeve. Dit is de locatie waar nu reeds een informatiepunt aanwezig is en de toegang tot Ruygeborg I is. De nadruk ligt op de natuurdoelen: de recreatieve voorzieningen zijn dan ook extensief van aard. Wij zien geen reden om aan te nemen dat de omliggende agrarische percelen of het agrarisch gebruik daarvan nadelige effecten zal ondervinden vanuit het voorgenomen plan.

### Reactie College

Het beoogde reactieve gebruik is als volgt beschreven door aanvrager in de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling:

> *"Daarnaast wordt het gebied (beperkt) recreatief toegankelijk gemaakt en worden hiervoor enkele voorzieningen gerealiseerd: gras- en halfverharde paden, een uitkijkheuvel, een aantal bruggetjes en een beperkte uitbreiding van de parkeervoorzieningen aan de Noordenseweg met 14 plaatsen (figuur 1.2). Dit gericht op kleinschalige, extensieve routegebonden recreatie (wandelaars, fietsers)."*

Bij het voorziene recreatieve gebruik worden geen negatieve gevolgen voor agrarisch verkeer verwacht. Er wordt een beperkt aantal parkeerplekken toegevoegd aan een reeds ten behoeve van het reeds bestaande natuurgebied Ruygeborg I opgericht parkeerterrein. Dit parkeerterrein is bereikbaar via de bestaande, relatief drukke verbindingsweg. Zowel in absolute als relatieve zin zal het project slechts tot een beperkte toename in verkeersbewegingen kunnen leiden. Gezien het voorstaande is het niet aannemelijk dat het project zal leiden tot parkeer- en verkeersoverlast.

---

### 3.2.2: Fietspadgebruik en verkeersveiligheid

Een vernieuwd fietspad trekt niet alleen reguliere fietsers aan, maar ook wielrenners, die gevaarlijke situaties kunnen veroorzaken. Dit vormt een bedreiging voor de verkeersveiligheid, en het is belangrijk

om maatregelen te treffen om dergelijke risico's te voorkomen. Onze voorkeur gaat uit naar het weren van wielrenners door bijvoorbeeld een maximumfietssnelheid.

### Reactie college

In het natuurgebied worden slechts half-verharde en graspaden aangebracht. Deze paden zullen in beginsel geen wielrenners aantrekken.

---

### 2.3.3: Vervuiling van landbouwgrond

Het toenemende aantal recreanten vergroot de kans op vervuiling van agrarische percelen met afval. Dit brengt niet alleen esthetische problemen met zich mee, maar kan ook schadelijke gevolgen hebben voor de gewassen en het vee. Wij pleiten voor het minimaliseren van recreatieve voorzieningen om overlast en verstoring te voorkomen. Daarnaast willen wij dat er voldoende afvalbakken worden geplaatst en dat deze tijdig worden geleegd.

### Reactie college

Het college dient in beginsel uit te gaan van legaal gebruik van de aangevraagde activiteit. Het achterlaten van zwerfafval in het gebied betreft illegaal gebruik van de percelen. Dit gebruik dient derhalve buiten beschouwing te worden gelaten. Daarnaast is een dergelijk illegaal gebruik ook in strijd met de belangen van aanvrager. Het is derhalve aannemelijk dat aanvrager maatregelen zal nemen om vervuiling van de omgeving zo veel mogelijk tegen te gaan.

Bovendien is van belang dat sprake is van extensief recreatief gebruik. Bij een relatief beperkt aantal bezoekers is het risico op vervuiling ook beperkt.

---

### Zienswijze 2.3.4: broedseizoen

Tot slot hopen wij dat er serieus wordt overwogen om het wandelpad door de percelen aan de noordkant in het broedseizoen af te sluiten om de weidevogels rust te geven en het broedsucces zo te vergroten. Daarnaast is het zeer wenselijk om het wandelpad aan de zuidzijde te plaatsen. De economische schade zal daar kleiner zijn en er ontstaat minder overlast.

### Reactie college

Het college dient een aanvraag te beoordelen zoals deze is ingediend. Het college hoeft in beginsel niet naar alternatieven te kijken. Volledigheidshalve wijst het college erop dat aanvrager heeft aangegeven dat wandelpaden gedurende het broedseizoen gedeeltelijk worden afgesloten om verstoring van broedvogels te voorkomen.

---

### Zienswijze 4.1. Communicatie naar Betrokkenen

Tenslotte willen wij opmerken dat voornamelijk agrariërs die gevestigd zijn in het natuurgebied betrokken zijn geweest bij de realisering van het inrichtingsplan. Agrariërs die vlak buiten het gebied zijn gevestigd, zijn naar onze mening onvoldoende betrokken geweest bij het inrichtingsplan en de verschuiving van de natuurontwikkeling in de richting van hun percelen. Daaropvolgend zijn de agrariërs pas laat bij dit plan betrokken en de mate van gehoord voelen valt soms tegen.

## Reactie aanvrager

Projectinformatie is te vinden op de https://veenweidengouwewiericke.nl/projecten/ruygeborg welke voor één ieder toegankelijk is. Verder vindt periodiek afstemming plaats met de adviesgroep met daarin ondermeer vertegenwoordiging van omwonenden en de LTO. Daarnaast hebben er gesprekken plaatsgevonden met omwonenden en zijn er nieuwsbrieven verspreid binnen het gebied. Betrokkenen zijn in voldoende mate geïnformeerd en hebben reacties op het inrichtingsplan kunnen geven. Teven zijn wensen en belangen breed opgehaald waarna deze integraal zijn afgewogen.

## Reactie college

Participatie is, behoudens mogelijkheid van indienen zienswijze, weliswaar wenselijk maar niet vereist. Bovendien heeft in dit geval wel degelijk participatie plaatsgevonden, waar overigens ook de gemeente Nieuwkoop in meegenomen is. Vermeende gebrekkige participatie zoals in de zienswijze wordt gesteld, levert overigens geen grond op om de vergunningsaanvraag te weigeren.

---

## Zienswijze 5: Alternatief

Als alternatief pleiten wij voor maatregelen die de overlast en schade zoveel mogelijk beperken, waarbij dammen en duikers als effectieve oplossingen dienen. Het is echter van belang om rekening te houden met mogelijke schade door kwel. Daarom dringen wij aan op metingen met behulp van peilbuizen. Dit stelt ons in staat om eventuele problemen tijdig te identificeren en passende maatregelen te nemen om de impact op agrarische percelen te minimaliseren.

Tot slot willen wij benadrukken dat zowel de aspecten onder A als onder B leiden tot een afname van de waarde en het minder aantrekkelijk maken voor de verkoop van de naastgelegen percelen. Ook hiervoor willen wij graag uw aandacht vragen.

## Conclusie aanvrager

Doel van het plan is omvorming tot natuur en het creëren van de juiste omstandigheden daarvoor en niet behoud van de agrarische bestemmingen met doorzetten van het agrarisch gebruik.

## Reactie college

Het college dient een aanvraag te beoordelen zoals deze is ingediend. Het college hoeft in beginsel dus niet naar alternatieven te kijken.

## Conclusie college Zienswijze 2

Zienswijze indiener 2 dringt met klem aan op het handhaven van de agrarische bestemming van de percelen en het extensief te blijven laten beheren door de agrariërs in het gebied. Oftewel, zienswijze indiener 2 neemt het standpunt in dat het college niet tot vergunningverlening dient over te gaan.

In hetgeen indiener 2 heeft aangevoerd, ziet het college geen redenen om van vergunningverlening af te zien. Ten eerste doordat de stellingen van indiener 2 onvoldoende zijn aangetoond en bovendien voldoende weerlegd zijn door aanvrager. Doch daarnaast geldt dat, zelfs indien (een deel van) de stellingen van indiener 2 wel voldoende aannemelijk zouden zijn geworden dat dit niet direct betekent dat het college van vergunningverlening zou moeten afzien. Daartoe is het volgende van belang.

Het college komt beleidsruimte toe bij de beslissing om al dan niet toepassing te geven aan de hem toegekende bevoegdheid om in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning te verlenen. Voorafgaand aan deze beslissing moet het college een belangenafweging uitvoeren.[1] Een omgevingsvergunning (of weigeringsbesluit) kan alleen worden aangetast als het college niet in redelijkheid tot het betreffende besluit had kunnen komen.

Het college is van mening dat de belangen die gediend worden met de ontwikkeling van Ruygeborg II zwaarder wegen dan de gestelde belangen die agrariërs hebben bij het weigeren van de aanvraag.

De ontwikkeling draagt bij aan de ruimtelijke én milieukwaliteit doordat het een sterke impuls geeft aan de biodiversiteit ter plaatse. In overeenstemming met de nationale omgevingsvisie wordt hiermee een toekomstbestendig landelijk gebied met robuuste natuur ontwikkeld. Daarnaast is van belang dat de ontwikkeling plaatsvindt in de directe nabijheid van meerdere reeds gerealiseerde natuurgebieden alsook dat de percelen waarop het project uitgevoerd wordt al decennia geleden als Natuur Netwerk Nederland is aangemerkt.

Ten slotte worden met deze ontwikkelingen, zij het in beperkte mate, recreatievoorzieningen gecreëerd, hetgeen past binnen de omgevingsvisie gemeente Nieuwkoop.